

Egészen Afrikáig ér el a szekszárdi könyvtári olvasók segítsége

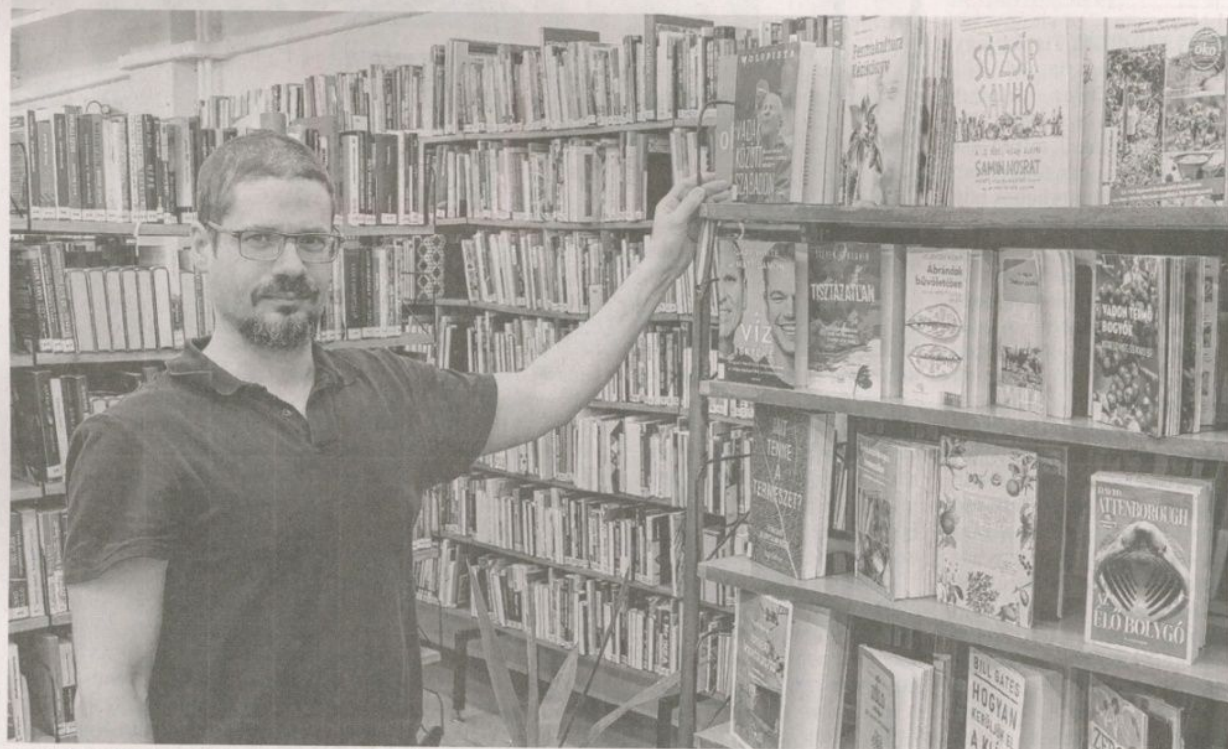
Nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is kimagasló eredményt ért el a vármegyei könyvtár. Második helyezéssel díjazták zöldkönyvtár kategóriában a könyvtárosok világkongresszusán. Hogy mitől is zöld egy könyvtár, arról Kovács Norbert beszél.

Hanol Erzsébet
erzsabet.hanol@mediaworks.hu

SZEKSZÁRD Nemzetközi elismerésben részesült nemrégiben a szekszárdi Illyés Gyula Könyvtár. Rotterdamban rendezték idén a könyvtárosok világkongresszusát, ahol a zöldkönyvtári díjak sorsát is ismertette az IFLA, vagyis a Könyvtári Egyesületek és Szervezetek Nemzetközi Szövetsége. A szekszárdi intézmény a második helyezést érte el ebben a kategóriában, ami nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is kimagasló eredmény.

Arról, hogy mitől zöld egy könyvtár, Kovács Norbert, az Illyés Gyula Könyvtár munkatársát, a könyvtári ökomunkacsoport vezetőjét kérdeztük, aki Rotterdamban prezentálta a pályázatot. A kezdetekről elmondta, hogy miután Minősített Könyvtári címmel ismerték el az intézményt, keresték a további lehetőségeket, és 2020-ban megalakult a könyvtár zöldmunkacsoportja. Inspirációt jelentett például Mészöly Miklós személye. Amellett, hogy a szekszárdi író néhány művében megjelent a zöldelem, életmódjában is ezt képviselte. Emellett pár éve elkezdődött a könyvtárnak új, korszerű otthont nyújtó Tudásközpont építése, ami hosszú távon a fenntarthatóságot szolgálja.

Számos „zöldítés” viszont már a mostani helyszínen elérhető. Ilyen a tematikus öko-gyűjtemény, ahol ökológi-

Az Illyés Gyula Könyvtárban tematikus öko-gyűjteményt alakítottak ki. Képünkön Kovács Norbert

Fotó: Makovics Kornél

ai témájú köteteket lehet elérni. A témával gyakorlatias szempontból is foglalkoznak, hiszen többek között olyan könyvek is megtalálhatóak, amelyek ahhoz adnak segítséget, miként lehet környezettudatosabbá alakítani egy háztartást. A felnőtt- és a gyermekkönyvtárban is van úgynevezett ökopolc, ahol a zöldtéma legfrissebb kiadványait lehet elérni.

De már nemcsak könyveket lehet kikölcsönözni a bibliotékából, hanem magkönyvtár is működik ott. Németországban, Csehországban és az Egyesült Államokban nagy hagyománya van ennek, hazánkban pedig az óbudai könyvtár volt e téren az úttörő. A magkönyvtár lényege, hogy magokat gyűjtenek és katalogizálnak, amelyekből lehet vinni, majd amikor az elültetett növény újra magokat hoz, akkor azok-

ból vagy más növény magjaiból ad vissza a könyvtárnak a felhasználó. Elsősorban táj- és kertészeti növények szaporítását szeretnék így elősegíteni, ha lehet, vegyszermentesen.

Mindemellett a hálózati építést is fontosnak tartják. A vármegye tíz térségi vagy kistérségi könyvtára csatlakozott eddig a „zöldítéshez”, országosan pedig azokkal az intézményekkel törekednek együttműködésre, amelyek zöldkönyvtárként élén járnak. A civil szférával is szoros kapcsolatban állnak, amelyet a Könyvtári Egyesületek és Szervezetek Nemzetközi Szövetsége is méltatott a díj odaítélésénél. A partnerek között van többek között a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület szekszárdi csoportja, a Zöldtárs Alapítvány és a Jane Goodall Intézet is, amelynek köszönhetően egészen Afrikáig nyú-

lik a szekszárdi olvasók segítsége. A mobiltelefonok előállításához szükséges koltán ércet Afrikában, veszélyeztetett fajok, például gorillák és csimpánzok élőhelyén bányásszák, felemészítve erőforrásukat. A telefonok visszagyűjtésével – amire a szekszárdi könyvtárban is van lehetőség – elősegíthető az újrahasznosítás, és így visszaszorítható az élőhelyek pusztítása.

Kovács Norbert ugyanakkor hozzátette, hogy korábban is számos olyan programjuk volt, amely a zöldelemet képviselte, például az olvasókkal közös túrák, amelyek igen népszerűek a családok körében, vagy éppen újrahasznosító foglalkozások a gyermekkönyvtárban. A szociális elkötelezettség szintén fontos eleme a zöldkönyvtárságnak. A Mazsola baba-mama klubban egyebek mellett hangsúlyt kap a környezetu-

datos szemlélet, az Otthon a könyvtárban programmal értelmi sérülteknek nyújtanak zenés könyvtári élményt, különböző gyűjteményekkel pedig rászorulóknak segítenek.

Zöldkönyvtárként különböző előadásokat is szerveznek a vármegyei könyvtárban, és a jövőbeni tervek is egyre inkább kirajzolódnak. Szeretnék a városban is jobban képviselni a zöldelemet, elmélyíteni az együttműködéseket, illetve bővíteni a szolgáltatások körét. Ezek közé tartozik a dolgok könyvtára, amely lehetővé tenné, hogy olyan használati tárgyakat lehessen kölcsönözni, amelyekre nincs minden nap szükség. Ezzel csökkenteni lehetne a felesleges vásárlásokat, valamint azok számára is elérhetővé tenni bizonyos dolgokat, akik nem engedhetik meg maguknak a megvételüket.